

فهرست

فصل اول: تعاون

- درس اول: تعاون ۱ ۵
- درس دوم: تعاون ۲ ۹

فصل دوم: نقش دولت در اداره کشور

- درس سوم: ساختار و تشکیلات دولت ۱۳
- درس چهارم: وظایف دولت ۱۷

فصل سوم: نوجوانان و قانون

- درس پنجم: آسیب‌های اجتماعی و پیشگیری از آن‌ها ۲۲
- درس ششم: قوه قضائیه ۲۷

فصل چهارم: عصر ارتباطات

- درس هفتم: ارتباط و رسانه ۳۲
- درس هشتم: رسانه‌ها در زندگی ما ۳۶

فصل پنجم: از حرا تا نینوا

- درس نهم: ظهور اسلام در شبه‌جزیره عربستان ۴۱
- درس دهم: از رحلت پیامبر تا قیام کربلا (نینوا) ۴۷

فصل ششم: عصری تازه در تاریخ ایران

- درس یازدهم: ورود اسلام به ایران ۵۴
- درس دوازدهم: عصر طلایی فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی ۵۹

آزمون نیم‌سال اول

۶۵

فصل هفتم: از غزنویان تا هجوم چنگیز خان

- درس سیزدهم: غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان ۶۸
- درس چهاردهم: میراث فرهنگی ایران در عصر سلجوقی ۷۳

فصل هشتم: عصر مغول و تیموری

- درس پانزدهم: حمله چنگیز و تیمور به ایران ۷۸
- درس شانزدهم: پیروزی فرهنگ بر شمشیر ۸۳

فصل نهم: آسیا، پهناورترین قاره

- درس هفدهم: ویژگی‌های طبیعی آسیا ۸۸
- درس هجدهم: ویژگی‌های انسانی و اقتصادی آسیا ۹۶

فصل دهم: منطقه جنوب غربی آسیا و جایگاه ایران در آن

- درس نوزدهم: ویژگی‌های منطقه جنوب غربی آسیا ۱۰۱
- درس بیستم: ایران و منطقه جنوب غربی آسیا ۱۰۶

فصل یازدهم: اروپا، آفریقا، دو چهره متفاوت

- درس بیست و یکم: ویژگی‌های طبیعی و انسانی اروپا ۱۱۲
- درس بیست و دوم: ویژگی‌های طبیعی و انسانی آفریقا ۱۱۹

فصل دوازدهم: بر جدید

- درس بیست و سوم: قاره آمریکا ۱۲۶
- درس بیست و چهارم: قاره استرالیا و اقیانوسیه ۱۳۵

آزمون نیم‌سال دوم

۱۴۰

• دو معنی تعاون به زبان ساده، همکاری و یاری‌رساندن به یکدیگر است.

• همهٔ انسان‌ها در مقابل خداوند متعال، نسبت به خود، دیگران و محیطی که در آن زندگی می‌کنند، مسئول هستند.

• انسان موجودی اجتماعی و هم‌چنین مسئول، آفریده شده است.

• هیچ‌کس نمی‌تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند و بگوید من نسبت به آن‌چه در جامعه می‌گذرد و اتفاقاتی که برای دیگران می‌افتد، بی‌تفاوت هستم.

• دین اسلام در زمینهٔ رابطهٔ فرد با اجتماع دو دستور داده است:

﴿سورهٔ مائده، آیهٔ ۲﴾ در کارهای نیک و پرهیزکاری، یکدیگر را یاری کنید و در گناه و ستمکاری همکاری نکنید.

﴿سخن امیرالمؤمنین﴾ از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله شنیدم که فرمود کسی که یک مشکل از مؤمنی رفع کند، مانند کسی است که تمام عمرش را به عبادت سپری کرده است.

• یکی از کارهایی که قرآن کریم به آن امر فرموده، تعاون است.

• همکاری نکردن در گناه کسی یعنی چه؟ ﴿اگر کسی کار ناپسندی انجام می‌دهد ما او را تشویق نکنیم یا رفتارمان طوری نباشد که انگار با او موافق هستیم.

تعاون در خانه و مدرسه

• همکاری و همدلی در خانواده باعث صمیمیت و محبت بیشتر بین اعضای خانواده می‌شود.

• با تقسیم وظایف در خانواده چه اتفاقی می‌افتد؟ ﴿هر عضو از خانواده احساس می‌کند که مفید است و همهٔ کارهای خانه بر روی دوش یک نفر قرار نمی‌گیرد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و امامان بزرگوار علیهم السلام با اعضای خانواده خود در چه کارهایی همکاری می کردند؟
 دوشیدن شیر چارپایان
 آسیاب کردن گندم
 نظافت خانه

شایسته است انسان علاوه بر اعضای خانواده خود، با اقوام و خویشاوندان نیز در کارهای نیک، احساس همدلی و همکاری داشته باشد و به یاری آن‌ها در گرفتاری‌ها بشتابد.

تعاون در محله

همدلی و همکاری افراد در محله زندگی، باعث چه اتفاقاتی می شود؟
 باعث ایجاد صمیمیت و همبستگی می شود.
 کارها نیز بهتر انجام می شود.

امام صادق علیه السلام فرمودند: «با همسایهات خوش رفتاری کن تا مسلمان راستین باشی.»

خلاصه درس ...

معنی تعاون	انسان موجودی	جلوه‌های تعاون
همکاری و یاری رساندن به دیگران	اجتماعی و مسئول آفریده شده.	همدلی و خوشحال کردن یکدیگر، هدیه دادن و ...
جلوه تعاون	جلوه تعاون	همکاری و همدلی در خانواده
هدیه دادن، عیادت از بیماران	خوشحال کردن دیگران، رفع مشکلات مردم	ایجاد صمیمیت و محبت
جلوه تعاون در محله	جلوه تعاون در محله	جلوه تعاون در محله
عیادت از همسایه بیمار	همکاری و پاکیزگی محله	برپایی جشن‌ها و مراسم در محله
همدلی و همکاری در محله	جلوه تعاون در مدرسه	جلوه تعاون در مدرسه
ایجاد صمیمیت و همبستگی در محله	همکاری در نظافت کلاس و مدرسه	کمک به همکلاسی در درس‌ها

پرسش‌های درس اول

۱ پاسخ درست را مشخص کنید.

- ۱ کدام معنی تعاون به زبان ساده است؟
الف: مسئولیت ب: همکاری ج: همدلی د: همدردی
- ۲ همکاری و همدلی در بین اعضای خانواده باعث چه می‌شود؟
الف: احساس خوبی و همدلی ب: صمیمیت و محبت ج: خوبی و همیاری د: نیکی و تعاون
- ۳ همکاری و همدلی در خانواده علاوه بر صمیمیت چه عامل دیگری را بین اعضا به وجود می‌آورد؟
الف: محبت ب: اتحاد ج: همکاری د: نهی از منکر
- ۴ سخن امام صادق (علیه السلام) دربارهٔ همسایه، بر روی چه رفتاری تأکید دارد؟
الف: قرض دادن ب: هدیه دادن ج: خوش رفتاری د: یاری رساندن
- ۵ تعاون علاوه بر همکاری چه معنای دیگری دارد؟
الف: هم‌کیش بودن ب: همراه بودن ج: همدل بودن د: یاری رساندن به یکدیگر
- ۶ آیهٔ ۲ سورهٔ مائده در مورد گناه و ستمکاری چه می‌گوید؟
الف: به یکدیگر یاری برسانید.
ج: در گناه و ستم همکاری نکنید.
ب: از یکدیگر پیشی بگیرید.
د: یکدیگر را از این کار نهی کنید.
- ۷ اعمال و رفتار ما در اجتماع باید چگونه نباشد؟
الف: بی تفاوت ب: همراهی با دیگران ج: اتحاد داشتن با دیگران د: با محبت رفتار کردن

۲ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱ دو معنی تعاون، و است.
۲ انسان، موجودی و هم‌چنین مسئول آفریده شده است.
۳ یکی از کارهایی که در قرآن کریم به آن امر شده است.
۴ امام صادق (علیه السلام) فرموده: «با همسایه‌ات کن تا مسلمان راستین باشی.»
۵ هیچ‌کس نمی‌تواند اعمال و رفتار خود را از اجتماع کند.
۶ همکاری و همدلی در خانواده باعث و محبت می‌شود.

۳ جملات درست و نادرست را مشخص کنید.

درست	نادرست
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

- ۱ انسان موجودی انفرادی و بی‌مسئولیت است.
۲ در کارهای نیک و پرهیزکاری یکدیگر را یاری کنید.
۳ در گناه و ستمکاری با یکدیگر همکاری کنید.
۴ همهٔ انسان‌ها در مقابل خداوند متعال مسئول نیستند.

۴ با فلش وصل کنید.

۱ معنی تعاون	○	○ صمیمیت و محبت
۲ نتیجهٔ همکاری و همدلی در خانواده	○	○ کمک به همکلاسی
۳ آفرینش انسان به صورت	○	○ عیادت از همسایهٔ بیمار
۴ یکی از جلوه‌های تعاون در محله	○	○ نظافت خانه
۵ یکی از جلوه‌های تعاون در مدرسه	○	○ همکاری و یاری رساندن
۶ یکی از جلوه‌های تعاون در خانواده	○	○ اجتماعی و هم‌چنین مسئول

۵ به پرسش‌های زیر پاسخ تشریحی دهید.

- ۱ دو معنی تعاون را بنویسید.
- ۲ سوره مائده در زمینه رابطه فرد با اجتماع چه فرموده است؟
- ۳ از جلوه‌ها و شکل‌های تعاون پنج مورد را نام ببرید.
- ۴ با تقسیم وظایف و مسئولیت در خانواده چه اتفاقی می‌افتد؟
- ۵ پیامبر اکرم ﷺ و امامان باقریه در چه کارهایی با اعضای خانواده همکاری می‌کردند؟
- ۶ از جلوه‌های همکاری و تعاون در مدرسه سه مورد بنویسید.
- ۷ همکاری نکردن در گناه یعنی چه؟
- ۸ سخن پیامبر اکرم ﷺ که امیرالمؤمنین در زمینه رابطه فرد با اجتماع نقل فرمودند، چیست؟
- ۹ نتایج همدلی و همکاری افراد در محله زندگی چیست؟
- ۱۰ از جلوه‌های تعاون در محله سه مورد بنویسید.

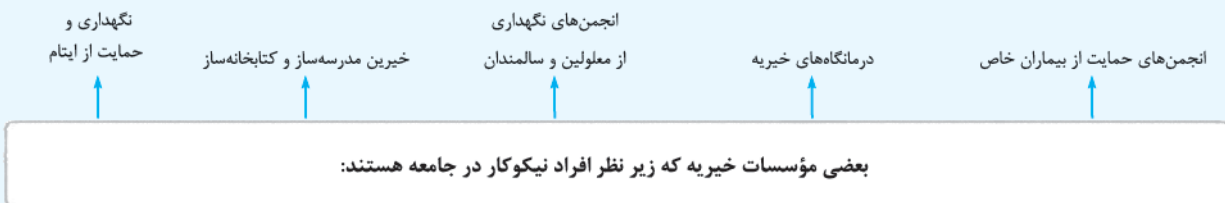
۶ جدول زیر را با توجه به سؤال‌های داده شده کامل کنید.

- ۱ یکی از کارهایی که قرآن کریم به آن امر فرموده است.
- ۲ ما در با همکاری در مراسم صبحگاهی شرکت می‌کنیم.
- ۳ امام صادق علیه السلام «با همسایهات خوش رفتاری کن تا مسلمان باشی.»
- ۴ از همسایه بیمار یکی از جلوه‌های تعاون در یک محله است.
- ۵ انسان موجودی و مسئول آفریده شده است.

		ن			ع		۱ ←
			س			م	۲ ←
		ی			ا		۳ ←
			د		ی		۴ ←
		ا		ت		ا	۵ ←

- تعاون تنها به خانه، مدرسه و محله محدود نمی‌شود؛ گاهی افراد نیکوکار در سطح جامعه به صورت فردی یا گروهی به دیگران یاری و کمک می‌رسانند.
- انفاق یعنی چه؟ افراد از طریق بخشش مال، علم، توانایی‌ها و وقت خود به کسانی که نیازمند هستند، یاری می‌رسانند.
- انفاق همان بخشش در راه خدا است.
- خداوند در سوره آل عمران، آیه ۹۲ می‌فرماید: «هرگز به نیکی نمی‌رسید مگر این که از آن چه دوست دارید، انفاق کنید.»
- افراد نیکوکار در قالب سازمان‌های مردم‌نهاد و مؤسسات خیریه، به یاری نیازمندان یا حل برخی از مشکلات جامعه می‌پردازند.

- تمام سازمان‌ها و مؤسسات خیریه، مجوز فعالیت خود را از وزارت کشور دریافت می‌کنند.
- انجمن خیرین مدرسه‌ساز با استفاده از توانمندی‌های خود و دیگران به ساخت، تعمیر و نوسازی و تجهیز مدارس می‌پردازند و این مدارس را به صورت رایگان در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌دهند.
- خیرین مدرسه‌ساز می‌توانند نام خود یا پدر و مادر یا هر نامی را که بخواهند روی مدرسه بگذارند تا سال‌های پس از مرگ، این اثر خیر به نام آن‌ها به یادگار بماند.

وقف

- یکی دیگر از اقدامات بسیار نیکو به منظور انفاق و تعاون در جامعه، وقف است.
- به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شوند، موقوفات می‌گویند؛ سازمان اوقاف و امور خیریه مسئولیت اداره موقوفات هر منطقه را بر عهده دارد.

- خصوصیات اموال وقفی و موقوفات:
 - ← کسی حق تصرف در آنها را ندارد.
 - ← تا ابد به همان صورت که واقف معین نموده، استفاده می‌شود.

☆ شرکت‌های تعاونی

- هرگاه گروهی از مردم برای رفع نیازهای معیشتی و شغلی خود، دور هم جمع شوند و بر طبق قانون تعاونی‌ها در فعالیتی سرمایه‌گذاری و همکاری کنند و در سود و زیان آن شریک شوند، یک شرکت تعاونی تأسیس می‌کنند. در شرکت‌های تعاونی، گروهی از افراد به طور داوطلبانه برای یک هدف مشترک تلاش می‌کنند.
- هر شرکت تعاونی حداقل با هفت عضو رسمیت دارد و اعضا از بین خود هیئت‌مدیره‌ای انتخاب می‌کنند و همهٔ افراد در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت کرده و حق رأی دارند.

◀ فرقی بین شرکت‌های تعاونی و غیرتعاونی

- شرکت‌های تعاونی ← همهٔ افراد با هم برابرند و هر کس با هر مقدار سرمایه (سهام) که عضو شود، یک حق رأی دارد.
- شرکت‌های غیرتعاونی ← هر کس سرمایه و سهامش بیشتر باشد، قدرت بیشتری در تصمیم‌گیری دارد.
- هدف شرکت‌های تعاونی چیست؟ ← حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه و زندگی بهتر برای اعضای تعاونی است.
- منافعی که از همکاری و فعالیت تعاونی از طریق گروهی حاصل می‌شود، چه می‌شوند؟ ← به طور عادلانه بین همهٔ اعضای تعاونی توزیع می‌شوند.

خلاصه درس ...

انفاق	مجوز مؤسسات خیریه	از انجمن‌های خیریه
بخشش در راه خدا	وزارت کشور	بیماری‌های خاص، درمانگاه خیریه
موقوفات	موقوفات زیر نظر	از موقوفات در قدیم
اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شوند	سازمان اوقاف و امور خیریه	مدرسهٔ علمیه، پل، حمام عمومی کاروانسرا، آب‌انبار
خصوصیات شرکت تعاونی	شرکت‌های تعاونی	حداقل افراد شرکت تعاونی
همهٔ افراد برابر و هر کس با هر مقدار سرمایه، یک حق رأی دارد.	همه در سود و ضرر شریک هستند.	۷ نفر
هدف شرکت‌های تعاونی	خصوصیات شرکت غیرتعاونی	
ایجاد رفاه و زندگی بهتر و حل مشکلات اقتصادی	هر کس با سرمایهٔ بیشتر، قدرت بیشتر در تصمیم‌گیری	

پرسش‌های درس دوم

۱ پاسخ درست را مشخص کنید.

- ۱ افراد از طریق بخشش مال، علم و توانایی‌ها در طول عمر خود به یکدیگر، چه عملی انجام می‌دهند؟
الف: انفاق ب: تعاون ج: ایثار د: یاری‌رساندن
- ۲ معنی انفاق چیست؟
الف: از خودگذشتگی ب: بخشش در راه خدا ج: امر به معروف د: هدیه‌دادن
- ۳ سازمان‌ها و مؤسسات خیریه، مجوز فعالیت خود را از کدام ارگان می‌گیرند؟
الف: وزارت علوم ب: وزارت ارشاد ج: وزارت کشور د: وزارت تعاون
- ۴ به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شوند، چه می‌گویند؟
الف: اریبه ب: امداد ج: موقوفات د: هدیه
- ۵ به گروهی از مردم که برای رفع نیازهای معیشتی خود جمع شده و در فعالیتی سرمایه‌گذاری کرده و شریک می‌شوند، چه گفته می‌شود؟
الف: شرکت مضاربه‌ای ب: شرکت تعاونی ج: شرکت سهامی د: شرکت خصوصی
- ۶ هر شرکت تعاونی حداقل چند عضو دارد؟
الف: ۵ عضو ب: ۳ عضو ج: ۱۲ عضو د: ۷ عضو
- ۷ موقوفات زیر نظر چه سازمانی اداره می‌شوند؟
الف: کمیته امداد ب: وزارت کشور ج: اوقاف و امور خیریه د: بنیاد مستضعفان

۲ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- ۱ انفاق همان در راه خدا است.
۲ تمام مؤسسات خیریه مجوز فعالیت خود را از دریافت می‌کنند.
۳ در شرکت‌های تعاونی همه اعضای هیئت‌مدیره در تصمیم‌گیری مشارکت کرده و دارند.
۴ یکی از اقدامات بسیار خوب به منظور انفاق و تعاون در جامعه می‌باشد.
۵ انجمن خیرین مدرسه‌ساز، مدارس خود را به صورت در اختیار آموزش و پرورش قرار می‌دهند.

۳ جملات درست و نادرست را مشخص کنید.

درست	نادرست
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
- ۱ موقوفات زیر نظر وزارت کشور اداره می‌شود.
۲ انفاق همان بخشش در راه خدا است.
۳ افراد نیکوکار در قالب مؤسسات خیریه به نیازمندان حقوق می‌دهند.
۴ تعاون تنها در مدرسه، محله و خانه است.
۵ در شرکت‌های تعاونی همه سهامداران حق رأی دارند.

۴ با فلش وصل کنید.

۱ ارائه‌دهنده مجوز به مؤسسات خیریه	○	۱ سازمان اوقاف و امور خیریه	○
۲ ناظر دارایی‌های وقفی	○	۲ وقف	○
۳ از مصادیق دیگر انفاق	○	۳ هفت نفر	○
۴ حداقل اعضای هر شرکت تعاونی	○	۴ وزارت کشور	○

۵ به پرسش‌های زیر پاسخ تشریحی دهید.

- ۱ چهار مورد از مؤسسات خیریه افراد نیکوکار در جامعه را بنویسید.
 - ۲ فرق شرکت تعاونی و غیرتعاونی چیست؟
 - ۳ اهداف شرکت‌های تعاونی را بنویسید.
 - ۴ منافع گروهی، که از همکاری در فعالیت‌های تعاونی حاصل می‌شود، چه می‌شوند؟
 - ۵ انفاق به چه معناست؟
 - ۶ در روزگار قدیم در ایران، افراد چه چیزهایی را وقف می‌کردند؟
 - ۷ خصوصیات اموال وقفی را بنویسید.
 - ۸ خداوند در آیه ۹۲ سوره آل عمران در مورد انفاق چه می‌فرماید؟
- ۶ جدول زیر را با توجه به سؤال‌های داده‌شده کامل کنید.

- ۱ انفاق همان در راه خدا است.
- ۲ تمام مؤسسات خیریه مجوز فعالیت خود را از وزارت دریافت می‌کنند.
- ۳ به اموال و دارایی‌هایی که وقف می‌شوند، می‌گویند.
- ۴ هدف شرکت‌های حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه برای اعضای خود می‌باشد.
- ۵ افراد در روزگار قدیم مدرسه را وقف می‌کردند.

			خ		۱ ←
				ی	۲ ←
ت			و		۳ ←
		ن		ع	۴ ←
		ه		م	۵ ←

پاسخ نامه تشریحی

پاسخ پرسش‌های درس اول

۲. سوره مائده، آیه ۲ ◀ در کارهای نیک و پرهیزکاری، یکدیگر

را یاری کنید و در گناه و ستمکاری همکاری نکنید.

۳. اظهار دوستی و محبت، هدیه دادن، خوشحال کردن دیگران،

عیادت از بیمار، قرض دادن.

۴. هر عضو از خانواده احساس می‌کند که مفید است و همه

کارهای خانه بر روی دوش یک نفر قرار نمی‌گیرد.

۵. دوشیدن شیر چارپایان، آسیاب کردن گندم، نظافت خانه.

۶. نظافت کلاس درس، کمک به همکلاسی‌هایی که در درسی

ضعیف هستند و همکاری در مراسم صبحگاهی.

۷. اگر کسی کار ناپسندی انجام می‌دهد ما او را تشویق نکرده و

یا طوری رفتار نکنیم که با او موافق هستیم.

۸. «از پیامبر اکرم ﷺ شنیدم که فرمود کسی که یک مشکل از

مؤمنی رفع کند، مانند کسی است که تمام عمرش را به عبادت

سپری کرده است.»

۹. ۱- باعث ایجاد صمیمیت و همبستگی می‌شود. ۲- کارها نیز

بهتر انجام می‌شود.

۱۰. عیادت از همسایه بیمار، کمک و خوشامدگویی به همسایه

جدید، همکاری و نظافت و پاکیزگی محله.

پاسخ ۶

۱. تعاون ۲. مدرسه

۳. راستین ۴. عیادت

۵. اجتماعی

پاسخ ۱

۱. گزینه ب ۲. گزینه ب

۳. گزینه الف ۴. گزینه ج

۵. گزینه د ۶. گزینه ج

۷. گزینه الف

پاسخ ۲

۱. همکاری - یاری رساندن به یکدیگر

۲. اجتماعی ۳. تعاون

۴. خوش رفتاری ۵. جدا

۶. صمیمیت

پاسخ ۳

۱. نادرست ۲. درست

۳. نادرست ۴. نادرست

پاسخ ۴

۱. معنی تعاون ◀ همکاری و یاری رساندن

۲. نتیجه همکاری و همدلی در خانواده ◀ صمیمیت و محبت

۳. آفرینش انسان به صورت ◀ اجتماعی و هم‌چنین مسئول

۴. یکی از جلوه‌های تعاون در محله ◀ عیادت از همسایه بیمار

۵. یکی از جلوه‌های تعاون در مدرسه ◀ کمک به همکلاسی

۶. یکی از جلوه‌های تعاون در خانواده ◀ نظافت خانه

پاسخ ۵

۱. دو معنی تعاون به زبان ساده، همکاری و یاری رساندن به

یکدیگر است.

پاسخ پرسش‌های درس دوم

پاسخ ۱

- ۱ گزینه الف
- ۳ گزینه ج
- ۵ گزینه ب
- ۷ گزینه ج

- ۲ گزینه ب
- ۴ گزینه ج
- ۶ گزینه د

پاسخ ۲

- ۱ بخشش
- ۳ حق رأی
- ۵ رایگان

- ۲ وزارت کشور
- ۴ وقف

پاسخ ۳

- ۱ نادرست
- ۳ نادرست
- ۵ درست

- ۲ درست
- ۴ نادرست

پاسخ ۴

- ۱ ارائه‌دهنده مجوز به مؤسسات خیریه ◀ وزارت کشور
- ۲ ناظر دارایی‌های وقفی ◀ سازمان اوقاف و امور خیریه
- ۳ از مصادیق دیگر انفاق ◀ وقف
- ۴ حداقل اعضای هر شرکت تعاونی کشور ◀ هفت نفر

پاسخ ۵

- ۱ انجمن حمایت از بیماران خاص، درمانگاه‌های خیریه، انجمن نگهداری از معلولین و سالمندان، خیرین مدرسه‌ساز و مؤسسات نگهداری از ایتام.

- ۲ شرکت‌های تعاونی ◀ همه افراد با هم برابرند و هر کس با هر مقدار سرمایه (سهام) که عضو شود، یک حق رأی دارد.
- شرکت‌های غیرتعاونی ◀ هر کس سرمایه و سهامش بیشتر باشد، قدرت بیشتری در تصمیم‌گیری دارد.
- ۳ حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه و زندگی بهتر برای اعضای تعاونی است.

- ۴ به طور عادلانه بین همه اعضای تعاونی توزیع می‌شوند.
- ۵ افراد از طریق بخشش مال، علم، توانایی‌ها و وقت به کسانی که نیازمند هستند، یاری می‌رسانند.

- ۶ مدرسه علمیه، پل، کاروانسرا، آب‌انبار، حمام عمومی، قسمتی از درآمد زمین کشاورزی یا کارگاه تولیدی به فقرا کمک شود.
- ۷ کسی حق تصرف در آن‌ها را ندارد. تا ابد به همان صورت که واقف معین نموده، از آن‌ها استفاده می‌شود.

- ۸ هرگز به نیکی نمی‌رسید مگر این‌که از آن‌چه دوست دارید، انفاق کنید.

پاسخ ۶

- ۱ بخشش
- ۲ کشور
- ۳ موقوفات
- ۴ تعاونی
- ۵ علمیه

پاسخ پرسش‌های درس سوم

پاسخ ۱

- ۱ گزینه الف
- ۳ گزینه ج
- ۵ گزینه ب
- ۷ گزینه ج
- ۹ گزینه الف

- ۲ گزینه ب
- ۴ گزینه د
- ۶ گزینه الف
- ۸ گزینه ب
- ۱۰ گزینه ج

پاسخ ۲

- ۱ جمهوری اسلامی
- ۳ تنفیذ
- ۵ کابینه

- ۲ هجده سال
- ۴ تحلیف

پاسخ ۳

- ۱ نادرست
- ۳ نادرست
- ۵ درست
- ۲ درست
- ۴ درست
- ۶ نادرست

پاسخ ۴

- ۱ رأی اعتماد وزیران ◀ نمایندگان مجلس شورای اسلامی
- ۲ مراسم سوگند رئیس‌جمهور ◀ تحلیف
- ۳ مراسم دریافت حکم ریاست‌جمهوری توسط رهبری ◀ تنفیذ
- ۴ مدت‌زمان ریاست‌جمهوری ◀ ۴ سال
- ۵ حداقل سن رأی ◀ ۱۸ سال